

*Gateway to Land of National Parks –hanke, Naturpolis Oy
Kuusamo*

**Korona-ohjeistusta matkailuyrityksille
Eija Raasakka, Lapin AMK**

Majoitusyritykset, TEM-ohjeet

- Henkilökuntaa tulee ohjeistaa huolehtimaan hyvästä käsihygieniasta sekä toimimaan poikkeustilanteissa, esimerkiksi koronatartuntaepäilyn ilmetessä.
- Henkilökuntaa ja asiakkaita tulee ohjeistaa jäämään kotiin, jos heillä on lieviäkin flunssan oireita.
- Vastaanottotiskeille on hyvä asentaa läpinäkyvät plexsilasit sekä asiakkaiden että henkilökunnan suojaksi.
- Maksutapahtumissa on syytä suosia korttimaksua käteisen sijaan.
- Asiakkaita tulee muistuttaa turvavälin pitämisestä ja huolehtia, ettei yleisiin tiloihin muodostu ryhmiä.
- Tilojen siivousta ja pintojen desinfiointia on hyvä tehostaa. Saippuan, käsidesin ja kertakäyttöisten käsipyyhkeiden riittävyys kaikissa tiloissa tulee varmistaa.
- Erilaisia kosketuspintoja kuten ovenkahvat, maksupäätteet, vastaanottotiskit ja hissipainikkeet on desinfioitava tehostetusti.
- Asiakkaiden ja henkilökunnan saatavilla on oltava riittävästi tietoa koronavirukselta suojaumisesta ja terveystervanomaisten hygieniasuosituksista.
- Aamiaistarjoilu tulee muuttaa buffetaamiaisesta esimerkiksi asiakkaalle valmiiksi pakattuihin aamiaisiin.
- Kokoustiloissa, kylpylöissä ja muissa yleisissä tiloissa henkilömäärää tulee rajoittaa siten, että turvavälit toteutuvat.

Mökit, mökkivuokraajan vastuulla on kartoittaa palveluun liittyvät riskit ja estää terveystahittojen synty.

Mökinvuokraajan tulee

- muistuttaa asiakkaita yleisistä tartuntariskin ehkäisyyn sekä yleisen hygienian parantamiseen liittyvistä ohjeistuksista
- vastata mökin loppusiivouksesta asiakkaiden välillä. Suositus on, että vuokranantajat, omistajat ja huoltajat siivoaisivat mökit itse terveystahittomaisten suositusten mukaisesti.
- asettaa kirjallinen siivoussuunnitelma mökkiin näkyville.
- turvallisuusohjeiden lisäksi ajantasaiset tiedot niistä läheisistä terveystahittomista, joihin ottaa yhteyttä, jos sairastuu

Jos vuokralainen tulee mökkilomailun aikana tulee kipeäksi, hänen olisi siitä syytä ilmoittaa vuokranantajalle sekä alueen terveystahittomahuoltoon.

Metsähallitus Luontopalvelut, Ohjeita tupaan majoittumiseen

- Älä lähde matkalle sairaana tai jos sinulla on flunssa- tai vatsaoireita
- Älä majoitu tupaan, jos sinulla on flunssa- tai vatsaoireita matkan aikana
- Pese kädet huolellisesti saippualla ennen kuin tulet tupaan ja tuvassa käynnin jälkeen
- Älä tiskaa tai peseydy suoraan vesistöissä tai kaivon kannella. Imeyttä käytetty pesuvesi maahan riittävän kauas vesistöistä.
- Käytä käsidesiä
- Jos yskittää tai aivastuttaa, yski hihaasi tai kertakäyttönenäliinaan.
- Vältä koskettamasta silmiä, suuta tai nenää
- Pidä riittävä turvaväli toisiin asiakkaisiin
- Mahdollisuuksien mukaan ota oma juomavesi mukaan
- Ota oma vessapaperi mukaan
- Älä koskaan täytä juomapulloasi tuvan vesiastian päällä

Metsähallitus ei pysty suorittamaan tuvilla tehostettua siivoamista ja varausten välillä tupia ei siivota. Tuville ei ole käytössä käsien desinfiointiainetta, joten varaa matkaan saippuaa ja käsidesiä.

Metsähallitus Luontopalvelut, Ohjeita tupaan majoittumiseen

Autiotupa, majoituksen päätyttyä:

- Pyyhi pinnat majoituksen päätyttyä (kahvat, pinnat)
- Jos sinulla on ollut flunssaoireita majoituksen aikana, ole yhteydessä lähimpään asiakaspalvelupisteeseen
- Jos sinulla todetaan koronatartunta majoituksen päättymisen jälkeen, ole yhteydessä lähimpään Metsähallituksen asiakaspalvelupisteeseen

Suosittellemme, että aina yön yli retkelle lähdettäessä tulisi olla myös oma majoite mukana (telтта, laavu, riippumatto).

SAUNAT

Sauna from Finland ry on julkaissut yhteistyössä SSTL Puhtausala ry:n kanssa siivousohjeistuksen sauna- ja märkätiloihin epidemia-aikana.

- Rakenna turvallisuuden tunnetta: aihe esille jo heti verkkosivuilla ja saunojille konkreettiset ohjeet paikan päällä.
- Ohjeita asiakkaille paikanpäällä: ”Saunojan muistilista”, jonka voi helposti tulostaa esimerkiksi vastaanoton tai pukeutumistilojen yhteyteen. Ohjeistusta kannattaa täydentää kyseiselle saunalle spesifeillä ohjeilla, kuten esimerkiksi laudeliinan, tossujen tai vuokrapyyhkeen käytön ohjeistamisella ja pesusta kertomalla.
<https://saunafromfinland.fi/wp-content/uploads/2020/05/Saunojan-muistilista.pdf>
- Ohjeita henkilökunnalle https://saunafromfinland.fi/wp-content/uploads/2020/05/Saunatilojen-siivousohjeet-epidemia-ajalle_SaunafromFinland_2020.pdf

Siivous, ohjeita

- Työterveyslaitos ja THL: sekä yleiseen siivoukseen että COVID-19-tartuntatautiin sairastuneen henkilön oleskelutilojen puhdistustyöhön. Tilat, joissa varmistettu COVID-19-tartunnan saanut henkilö on oleskellut, tulee siivota ennen kuin tila voidaan ottaa uudelleen käyttöön. Siivousohjetta voi käyttää myös yleiseen siivoukseen vähentämään tartuntatautien leviämistä ja suojaamaan siivoustyötä tekeviä tartunnoilta.

<https://hyvatyo.ttl.fi/koronavirus/ohje-siivoukseen>

Ravintolat, TEM ohjeistus

avoinna enintään klo 6-23 ja anniskeluaika on klo 9-22. Ennen klo 22 ostettua alkoholijuomaa saa nauttia klo 23:een saakka

- Ravintolan pitää laatia suunnitelma, jossa on kuvattu toimenpiteet koronavirustartuntojen ehkäisemiseksi ja jossa on ilmoitettu rajoitusten mukainen asiakaspaikkamäärä.
- Asiakaspaikkojen määrää pitää vähentää puoleen normaalista, ja asiakkaiden välisestä riittävästä etäisyydestä on huolehdittava.
- Asiakkaalla on oltava oma istumapaikka pöydän tai tason ääressä.
- Asiakkaan ruoan tai juoman annostelua itse ei toistaiseksi sallita. Näin ollen esimerkiksi buffet-tarjoilu, josta asiakas itse annostelee ruokansa ei ole sallittua.
- Asiakas voi noutaa juomat ja ruoat esimerkiksi tiskiltä, mutta tämän jälkeen hänen on palattava istumapaikalleen. Poikkeus voi tulla kyseeseen, mikäli tiskillä on asiakkaan istumapaikka.
- Riittävien turvavälien toteutumista tulee valvoa ja asiakkaita tulee ohjeistaa turvaväleistä.
- Sisä- ja ulkotilat pitää järjestää niin, että asiakkaat eivät altistu taudin leviämislle. Erityistä huomioita tulee kiinnittää WC-tiloihin, joissa turvavälejä ei välttämättä ole mahdollista noudattaa.
- Rajoitukset eivät koske terassialueita. Ravintoloiden tulee itse huolehtia ulkoterrassien turvallisuudesta eli etäisyyksistä ja hygieniasta. Vahtimestaripakkoa ei ole.
- Ravintoloissa järjestettäviä yksityistilaisuuksia koskevat ravintoloille annetut ohjeet ja säännöt.
- Pitopalvelutarjoiluissa suositellaan käyttämään annostarjoilua buffet-tarjoilun sijaan.
- AVIn ohje
<http://www.avi.fi/documents/10191/16597632/Ohje+ravintoloiden+toiminnan+rajoittamisesta+ja+valvonnasta.pdf/902ca4af-44ea-48b3-90b9-584015ffbf82>

Ohjelmapalvelut, AVI

- Matkailun ohjelmapalvelutoimintaa, tapahtumia ja tilaisuuksia sekä esimerkiksi hovi- ja eläinpuistoja toiminnan ohjeistusta avataan aluehallintovirastojen yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia koskevissa ohjeissa ja säännöissä.
- Aluehallintovirastojen 19.5.2020 antama määräys sallii järjestää sisä- ja ulkotiloissa enintään 50 hengen yleisiä kokouksia ja yleisötilaisuuksia. Sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa voidaan tarkemmilla ehdoilla kuitenkin järjestää yleisötilaisuuksia sekä yleisiä kokouksia, joihin osallistuu 51-500 henkeä.
- <http://www.avi.fi/web/avi/usein-kysytyt-kysymykset#C>
- <https://stm.fi/documents/1271139/21429433/Ohje+yleisötilaisuuksiin+yleisiin+kokoontumisiin+ja+julkisten+tilojen+käyttöön+140520.pdf/b90ac145-b4db-23db-c966-874570ee1b03>

Luonnossa liikkuminen, Metsähallitus Luontopalvelut

Kansallispuistoissa ja muilla luontokohteilla sallitaan opastukset ja tapahtumat alle 50 hengen ryhmille 1.6. jälkeen.

Luontoon lähteminen on suositeltavaa, kunhan

- Muistat kahden metrin turvaetäisyyden ja hygienian retkelläkin ja noudatat terveysviranomaisten ohjeita.
- Vältät suosittuja retkikohteita ja taukopaikkoja.
- Suosit päiväretkiä lähiluonnossa, etkä lähde kauas maastoon retkeilemään.
- Otat mukaan eväät, joita ei tarvitse lämmittää nuotiolla. Monet tulentekopaikat ovat ruuhkaisia.
- Muistat, ettei ruohikko- ja metsäpalovaaran aikana saa tehdä tulia.

[Retkietiketti](#) ja vastuullisuus korostuu: aina on pidettävä riittävä turvaväli kanssaretkeilijöihin ja käsihygieniasta on pidettävä hyvä huoli. Taukopaikoilla ei tule oleskella liian lähellä toisia. Myös retkikohteiden käymälöissä on muistettava hyvä hygienia.

Viestintämateriaaleja yritysten käyttöön, THL

- Terveyden- ja hyvinvoinnin laitos THL on laatinut koronaviruksesta viestintämateriaaleja, jotka käsittelevät käsi- ja yskimishygieniaa, turvavälejä sekä muita tärkeitä suojautumiskeinoja. Tarjolla on videoita, julisteita ja muita ohjeita **useilla eri kielillä**.
- Materiaalit ovat vapaasti hyödynnettävissä. Voit esimerkiksi tulostaa ja laittaa niitä esille wc-tiloihin, kahvihuoneisiin ja ilmoitustauluille.
- Koronavirustiedotteet matkailijoille
https://aineistopankki.thl.fi/I/TCBbp-75_d69
- Koronavirustietoa eri kielillä <https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-ja-rokotukset/ajankohtaista/ajankohtaista-koronaviruksesta-covid-19/materiaalipankki-koronaviruksesta/koronatietoa-eri-kielilla>

Mökit, OTKES suositukset Levin mökkipalon tutkinnan jälkeen

- Suomen pelastusalan keskusjärjestö SPEK laatii tiiviit ohjeet ja tarkistuslistan
- riittävä määrä toimivia palovaroittimia, kunnollinen varapoistumismahdollisuus nukkumistiloista sekä käsisammutin ja sammutuspeite. (nyt 1 per 60 neliötä, mm. Lomarengas jokaisessa makuutilassa)
- palovaroittimien toiminnan varmistaminen: Palovaroittimet ovat tärkeä osa turvallisuutta, mutta niiden toimintaan liittyy epävarmuustekijöitä, kuten huono huolto, väärä asennus, laitteen ikä tai pariston loppuminen tai jopa puuttuminen
- majoitusta tarjoavilla alustoilla tulee olla näkyvillä, miten asunnon tai vapaa-ajan asunnon turvallisuuden perusasioista on huolehdittu.
- asiakkaan tulee saada tarvittavat turvallisuusohjeet.
- sähkötyöt ja asianmukaiset käyttöönottotarkastukset tekee pätevä urakoitsija. Kiinteistöstä pitää löytyä sähköasennusten käyttöönottopöytäkirja.

Lähteitä ja linkkejä

- <https://tem.fi/ohjeita-matkailuyritysten-ja-matkailijoiden-kayttoon>
- <https://saunafromfinland.fi/>
- <https://www.lomarengas.fi/#>
- <https://mokkivuokraajat.fi/2020/05/25/siivous/>
- <https://hyvatyo.ttl.fi/koronavirus/ohje-siivoukseen>
- <https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-ja-rokotukset/ajankohtaista/ajankohtaista-koronaviruksesta-covid-19/materiaalipankki-koronaviruksesta/koronatietoa-eri-kielilla>
- <https://www.suomenlatu.fi/uutiset/vaikuta/2020/ulkoile-vastuullisesti-suomen-ladun-vinkit-koronapandemian-aikaiseen-ulkoiluun>
- www.mara.fi
- <http://www.avi.fi/documents/10191/16597632/Ohje+ravintoloiden+toiminnan+rajoittamisesta+ja+valvonnasta.pdf/902ca4af-44ea-48b3-90b9-584015ffbf82>
- <https://www.luontoon.fi/retkietiketti>
- <https://www.luontoon.fi/koronavirusohjeet>